



A XIII. Pedagógiai Nyári Egyetem előadásai a Biológiai Kutatóközpontban, délelőtt 9 órától.  
 Kiss Sándor szobrászművész kiállítása, a Móra Ferenc Múzeum kupolacsarnokában, augusztus 29-ig.  
 Kass János grafikusművész kiállítása, a Bartók Béla Művelődési Központban, július 25-ig.  
 Hegyi Flórián népi fafaragó kiállítása a Bartók Béla Művelődési Központban, július 25-ig.  
 Száz év Szeged zenei életéből. Kiállítás a Somogyi-könyvtárban, augusztus 20-ig.  
 A Móra Ferenc Múzeum állandó kiállításai.

## Naponta 47 ezer vendég étkezhet

Az ünnepi hetek csúcspontja kemény próba elé állítja majd a vendéglátóipart is, azt az öt vállalatot, két szövetkezetet és az AFÉSZ-t, melyek éttermeiben, bisztróiban, cukrászdáiban szabad helyet, hideg italt, izletes ételt keres a vendég. A felkészülés a nyárra már április végén megkezdődött, a kiskereskedelem és a várható vendégforgalom igényeit egyeztetették a nagykereskedelmi vállalatok lehetőségeivel, ellenőrizték a beszerzési kategóriákat, számba vették a férőhelyeket.

Az egész évben nyitvartató üzletek a tavalyinál majd kétezerrel több étkező vendéget fogadhatnak. A belső termekben és a kerthelyisé-

gekben egyidejűleg 14 ezren kaphatnak helyet, a konyhákban pedig összesen 29 ezer 560 adag reggeli, ebéd és vacsora készül naponta. (A bezárt Hági éttermet és a Márka presszót pótolja — férőhellyel legalábbis — az új Tarján bisztró és az új-szegedi Kertpresszó.)

A csak nyáron üzemelő Dóm téri büfé, a Vidám Park presszó, a Széke Tisza étterme, a Vigadó, az uszoda és a Sárka büféje, a Körössi halászcárda és a kolégiumok konyháin három-ezernél több ülvendégnek naponta 17 ezer 600 adag ebédet és vacsorát főznek. Ha mindent összesítünk, naponta 47 ezer étkező vendég ülhet asztalhoz Szegeden.

S remélhetőleg elég lesz a megrendelt innivaló is, az idén 200 ezer üveggel több üdítő italt, 100 hektóliterrel több sört és 300 mázsával több parfét, fagylicsót mérnek majd ki az üzletekben az ünnepi hetek alatt.

A vendéglátóipari vállalatok korszerűsítették üzleteiket, felújították a nagyforgalmú Gulyás csárdát, a Tisza Szálló presszója új bútorokat kapott, a Széksóstón megnyitja a Kossuth Halászcsergő Szövetkezet bisztróját, s az AFÉSZ korszerűsítette a dorozsmai turistavendéglőt — a felkészülés tehát időre befejeződött. A terített asztaloknál bizonyára ehes-szomjas vendégben sem lesz hiány.

P. K.

## Levél Varga Mátyáshoz

Kedves Matyi Bátyám! Negyven évvel ezelőtt, 1936-ban lettél a Szegedi Szabadtéri Játékok vezető scenikusa, akkor a Bizánc és a János vitéz mellett éppen Madách remeke Az ember tragédiája volt az első feladatod egyike. Ugyanaz, ami most, négy évtized múltával, 1976 nyarán. Különös és véletlen egybeesések. Gazdag, sokarcú művészi pályád egyik jellegzetes és meghatározó színhelye Szeged, s alkotásaid között megkülönböztetetten fontos helyet foglalnak el a klasszikus magyar drámákhoz, elsősorban Madách Tragédiájához készített díszletterveid. Művész, mű és város ritka szép találkozását ünnepeljük hát e negyvenéves jubileumon.

A századforduló utáni Szeged képe apai emlékezetekből formálódott, s vonzott. Még a főiskolai diploma megszerzése előtt első szerződésed is idekötött. A Szegedi Városi Színháznál két évet dolgoztál, egykori tanárod, Kürthy György igazgató főrendezővel. S közeli a második találkozás dátuma is: 1936-ban életreszóló jegyesség kötődik, ekkor lettél a szabadtéri játékok scenikai vezetője, s az 1959-ben felújított játékoknak ki lehetett volna scenikai vezetője, technikai tanácsadója, mint Te, hatalmas tapasztalatoddal, a művészet és mesterség titkainak birtokában? S azóta is a Játékok legfoglalkoztatottabb tervezőjeként megannyi emlékezetes előadás díszletét alkottad meg, s köszönhetünk évente már kora nyáron, hisz együtt költöztél ki a térre az asztalosokkal, díszletfestőkkel, technikusokkal — barátokkal, munka- és alkotótársakkal. Az ő munkájuk nyomán valósult meg művészi elképzeléseid sora, drámák díszletei, operai tervek.

Gondolom, azoknak a színházi alkotóművészeknek, akiknek szíviügye a klasszikus magyar dráma, különösen fontos és felelősségteljes feladat Madách drámái költeményének színpadra állítása. Te, a művészi pálya kiszámíthatatlan útjainak azon vándorai közé tartozol, akiknek munkásságában meghatározó helyet foglal el ez a dráma. Az évek folyama többször ki-

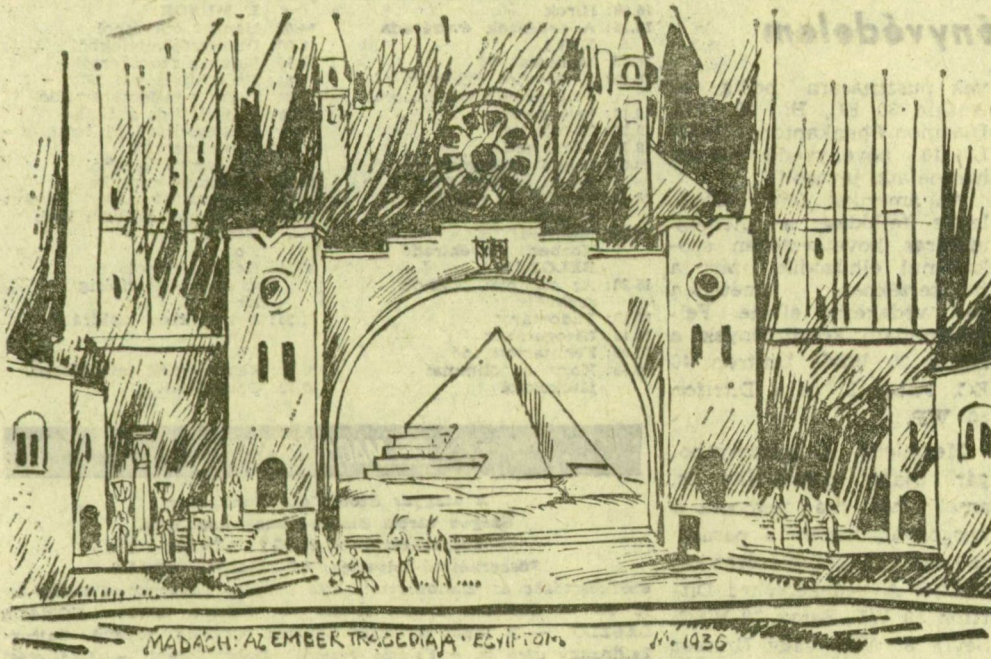
nálta a feladatot, s e találkozások elemzése izgalmas röntgenképe lehetne a díszlettervezői szemlélet változásának, megújulásának, annak, hogy a különféle változatok, darabértelmezések során hogyan tartotta, újította meg öntörvényű művészi világát a tervező. Ha jól tudom, még főiskolásként foglalkoztál először a Tragédia színpadi megfogalmazásával, majd 1935-ben a Nemzeti Színházban átdolgozott előadáson vetített képekkel gazdagítottad, korszerűsítettél az Upor-féle díszletet, s egy esztendővel később Szegeden a Dóm-téren már öntörvényű szabadtéri színpadképet igyekeztél tervezni a műhöz. Azóta tucatszor találkoztál a drámával, s díszletterveidet végignézve feltáru a magyar színpadi tervezés kiemelkedő egyéniségének ars poétikája: a művészi alázat és alkotói szuverenitás harmóniája, a tömörítő, stilizáló, egyszerűsítő készség, a klasszikus formák tisztelése, a világos, áttekinthető kompozíciós rend köteleme.

Mostani díszletterved talán az eddigi legpuritánabb, letisztultabb. A Rerrich-féle építészeti együttest folytatja a díszlet: vöröses téglával, rózsablaival, árkádjával. Mintegy lezárja, teljessé teszi, intímbebbé fogja a teret, zártabb környezetet teremtve az új felfogású játéknak. S ebben az állandó háttérül szolgáló díszletben stilizált jelzések, naiv szemléletű motívumok idézik a különböző helyszíneket, egy fa a paradicsomot, három felhőske a mennyországot. Nincs semmi rafinéria, semmi varázslat, káprázat, bravur. Tiszta, világos beszéddel, segítő szándékkal szól szíved a látvány nyelvén.

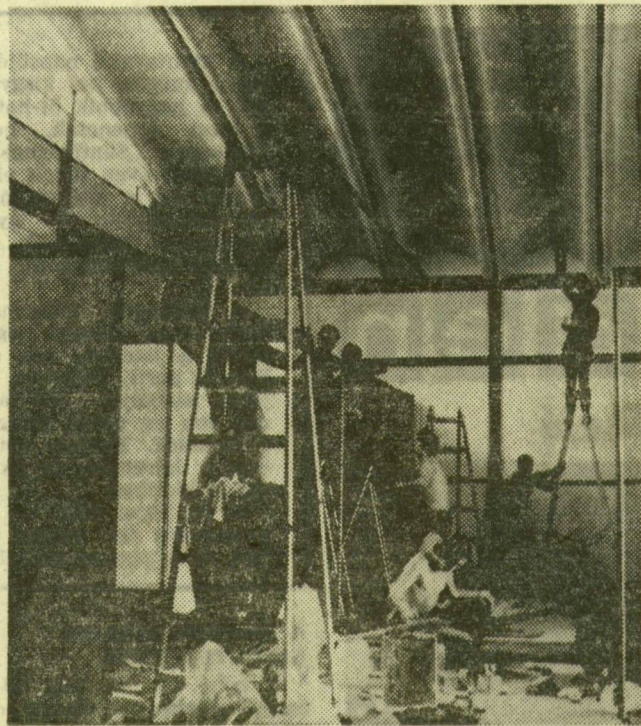
Egyik beszélgetésünk alkalmával „szját színházam”-nak nevezted a Szegedi Szabadtéri Játékokat. S hogy ezt nemcsak mondat, azt pazarló gazdagsággal szórt ötleteiddel, négy évtizedes hűségeddel, megvalósult terveiddel és megfeszített elképzeléseiddel bizonyítottad. Neved és munkáid sora összeforrott a szegedi Játékok történetével, fejlődésével, sikereivel.

Ezen a ritka és szép művészi jubileumon szeretettel üdvözöl:

Tandi Lajos



A Tragédia Szegeden, 1936-ban. Tervezte és lapunknak lerajzolta: Varga Mátyás



Somogyi Károlyné felvétele

## Készülődés az ipari vásárra

A centenáriumi jegyében készülnek az idei Szegedi Ipari Vásárra, mivel — irásos bizonyítékok szerint — első ízben 1876-ban már rendeztek Szegeden ipari kiállítást. Az utóbbi években sokat szépült és bővült is a szegedi vásárváros, de ebben az esztendőben is gyarapodik a fedett kiállítási terület. Az állami gazdaságok bemutató terme lesz az új N-jelű pavilon, az építvállalatoknak pedig az ugyancsak most felelő M-jelű csarnok ad otthont.

A Centenáriumi Szegedi Ipari Vásár e hét végén, július 23-án, pénteken nyitja meg kapuit. A nyitás előtti napokon a dekoratőrök serege dolgozik.

## A nyári egyetemen

### Vita az osztályzatról

A Pedagógiai Nyári Egyetem részletes programját böngészve elvettve sem találunk előadást, mely ne az iskolai értékeléssel foglalkozna. Tíz napon át ugyanaz a téma, a résztvevők mégsem panaszkodnak egyhangúságról. Az előadások s az azokat követő viták mutatják: az iskolai értékelés funkciói, szerepe a tanuló, a pedagógus, a társadalom szempontjából, az osztályzás, a vizsga előnyei, hátrányai — még hosszan folytathatnánk a sort — megannyi időszert, a pedagógusok egészét foglalkoztató gond. Megoldása, az új elvek és módszerek kidolgozása (vagy akár csak körvonalazása), a társadalom fejlődése szempontjából sem mellékes. Mert nem lényegtelen, hogy növekszik-e évről évre a tanuló tudása, gyarapodik-e műveltsége, kialakul-e a későbbi évek során, a munkába állás idején oly fontos gondolkodó és összefüggésfelismerő képessége, megalapozott világnézete. S hogy a fiatalok felnőttként

mindezen tulajdonságokkal rendelkezzenek, azért az iskola tehet legjobbat. Az iskolai értékelés rész-kérdéseit boncolgató előadások után tegnap, kedden délelőtt e témakör megvitatására invitálta majd négy-száz hallgatóját a nyári egyetem vezetősége. Az új-szegedi Biológiai Központban rendezett beszélgetésen dr. Ágoston György tanszékvezető egyetemi tanárnak, a nyári egyetem igazgatójának vezetésével, felkészült vitaindítók közreműködésével mondták el véleményüket a jelenlevők.

Köztudomású, hogy jó néhány iskolában megpróbáltak az osztályzatról megszűntetésével. Dr. Török László, a Tisza-parti gimnázium és szakközépiskola igazgatója érdekes tapasztalatokról tájékoztatta az egybegyűlteket. Elmondta, hogy a miután az ének, a rajz, a testnevelés, a gyakorlati foglalkozás és a világnézeti ismeretek tantárgyakban felhagytak az osztályzással, számtalan gondtal találkoz-

tak. Például meg kellett állapodniuk az ösztönzés új módszereiben, az iskolán belüli egységes követelményszintben, hogy az értékelés azonos alapelvek, szubjektívizmus nélkül történhessen. A kísérlet, a pedagógusok erőfeszítése ellenére, sikertelenül végződött. A vitában többen is szót kértek, s bár az összejevetel célja nem megmásíthatatlan igazságok, egyedüli üdvözítő módszerek megfogalmazása volt, az ott elhangzottak útmutatók a pedagógia jövője szempontjából. Az osztályzás előnyeiről, hátrányairól, az értékelés különféle változatairól az elkövetkező napokban még szó esik. Az eddigi beszélgetésekből azonban máris leszűrhető a következő: a számszerű osztályzás nélkülözhetetlen, de önmagában nem vezet eredményre. A pedagógusoknak az értékelés egyéb formáit, módszereit is igénybe kell venniük, ahogy azt annak idején a tanító Arany János tette.

L. Zs.

## Ádám még nem látta a Tragédiát

Friss még a diploma a kezében, s Hegedűs Géza már is hatalmas feladat várja — megbirkózni egy olyan szereppel, amelyet drámai színészek szerepalként dédelgetnek, s amelynek megformálásában a magyar színháztörténet olyan híres, emlékezetes alakításokat jegyezhetett fel, mint a Lehotay Árpádé, a Takay Ferencé, a Básti Lajosé és a Nagy Attiláé.

— Meglepetés számomra, hogy megkaptam a szerepet — mondja Hegedűs Géza. — Amikor a kollégáim megtudták, többen sajnáltak, attól féltvén, hogy nem tudom megoldani, elsősorban fiatal-ságom miatt.

— Úgy érzi, nincs igazuk?

— Ádám nincs életkorhoz kötve. Fiatal korom nem lehet akadálya az alakítás minőségének. És az ember életében nem mindenkor adatik meg ekkora lehetőség, nem utasíthatam el a szerepet, vállalva, hogy esetleg soha többé nem találkozom vele.

— Azt mondja, fiatal-ság nem akadálya. S a kevés tapasztalat?

— A színpadon egyetlen-szer sem láttam a Tragédiát. Valamikor, még a gimnáziumban, a kötelező olvasmányok iránti természetes ellenszenvvel, elolvastam. Mindaddig, míg rám nem osztották a szerepet, ennyi

volt a kapcsolatom a drámával. S most, hogy újra elolvastam, felfedeztem sok-sok szépségét, mondanivalójának aktualitását. Nem láttam színpadra állítva, tehát nincs múltja bennem a megformálásnak. Szeretném Adámként azt adni, ami bennem van amit én látok ebben a figurában.

A színpadon Ádám, Éva és Lucifer, folyik a próba. A színészek egyelőre kosztüm nélkül, farmerben újra és újra, ki tudja, az est folyamán hányadszor, ismételnék egy-egy jelenetet. A szünetben Ádám, mert ő is megéhezett, eltűnik, valami harapnivalót keres, s az ígért tíz percből csak öt marad a beszélgetésre.

Hegedűs Géza pillanatra sem szűnik meg Adámnak lenni, minduntalan Madách szavait idézi. Fiatalos lelkesedéssel, temperamentummal győz meg arról, milyen nagy-szerű feladat, amelynek részese lehet.

— A darabban partnerei is fiatalok...

— Nagyon jó, hogy egyívásúak vagyunk, a szerepben, az új felfogásban is értjük egymást.

— Maivá teszik az előadást a fiatal szereplők?

— Feltétlenül. Illetve ez az előadás más kategória, mint az eddigiek.

— Szerepálma teljesült Adámmal?



Hegedűs Géza

— Nem álmodozom, nincsenek elképzeléseim a szerepekről. De nagyon örülök ennek a jelentős feladatnak.

— Először játszik szabad-térin?

— Szegeden és szabadtérin is először vagyok. A játék a téren óriási felfedezés számomra. A rövid ideig tartó félelem a hatalmas arányoktól már megszűnt, helyére az a jó érzés került, mi mindent lehet megvalósítani ekkora színpadon.

Honti Katalin